

ἀναγκαίαν τὴν ἐπιμελὴ ἔρευναν τῶν περιφανῶν χρονολογιῶν τοῦ 19ου αἰῶνος, ἵνα πεισθῶσιν οἱ πολλοὶ ὅτι ἐν πλείστοις ἡ φήμη αὐτοῦ εἶναι κατωτέρα τῶν πράξεων καὶ τῶν ἰδεῶν αὐτοῦ, ἵνα κατίδῳσιν ὅποσον οἰκτρῶς ἀπέτυχον ἱκαναὶ τῶν μεγάλων ἐλπίδων, ἃς ἡ ἀνθρωπότης συνέλαβεν ἐξ αὐτοῦ, διὰ τίνων νέων ἀγῶνων δύναται νὰ συνεχισθῇ ἡ αὐγὴ τῶν πρώτων αὐτοῦ δεκαετηρίδων μετὰ λαμπρᾶς τουλάχιστον δύσεως, ἀφοῦ ἡ μεσημβρία αὐτοῦ ὑπῆρξε καὶ τὸ δειλινὸν αὐτοῦ διατελεῖ οὕτως ὁμιχλώδεις καὶ σκιερὸν. Ὡραία τῶνόντι ἦτο ἡ αὐγὴ τοῦ 19ου αἰῶνος καὶ δύναται, ἐὰν θέλῃ, νὰ τελειώσῃ εἰς δύσιν οὕτω τερπνὴν ὅποιον εἶναι τὸ μοναδικὸν βασιλευμα τοῦ ἡλίου εἰς τῆς Ἀττικῆς τὸν ὀρίζοντα ἢ εἰς τὸν μεσημβρινώτερον τῶν κόλπων τῆς Ἰταλίας. Πόσον δύναται, ἐὰν θέλῃ, κατέδειξεν ἐσχάτως ἐν γεγονόσι μοιραῖον καὶ τοῖς πολλοῖς ἀγνωστον, συμβᾶν ἐν Γαλλίᾳ. Γυνὴ σεβαστὴ πλὴν ἀτυχῆς, διερχομένη τὸ ἔσχατον αὐτῆς γῆρας ἐν ἐσχάτῃ πενίᾳ καὶ ἐκ τῆς ῥαπτικῆς ἀποζῶσα ἔμαθε τελευταίον, μίαν πρῶταν, ὅτι ὁ ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως ὑπουργὸς προσφέρει αὐτῇ σὺνταξιν 1800 φράγκων, εἰς τιμὴν τοῦ μεγαλείου τοῦ συζύγου αὐτῆς, ὃν ἡ Γαλλία ἀπώλεσε τῷ 1845. Ἡ γυνὴ αὕτη εἶναι ἡ χήρα τοῦ περικλεοῦς ἐπιστήμονος καὶ πατριώτου Λακκανάλ, τοῦ ἐνδόξου ἐκείνου ἀνδρός, ὅστις, ἐνῶ ἐψήφριζε καὶ ὑπεστήριζεν ἐν τῇ Συμβατικῇ Συνελεύσει τὰ φιλελευθερώτερα τῶν κατὰ τοῦ δεσποτισμοῦ μέτρων, ἐθαυματουργεῖ συγχρόνως ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ νέους νόμους αὐτῇ, ἀνεύρισκε καὶ τὰ περιφανέστερα διωργάνου τῶν νῦν ἔτι ἀκμαζόντων ἐπιστημονικῶν τῆς Γαλλίας καθιδρυμάτων. Καὶ ὁ Λακκανάλ καὶ ἡ χήρα αὐτοῦ εἶχον καθ' ὅλοκληρίαν λησμονηθῇ, ἕως οὔ ἡ πατρίς αὐτῶν μετὰ ὕπνον μακρὸν ἐγερθεῖσα καὶ τὴν ἀρρενωπὴν αὐτῆς ἀναλαβούσα μορφὴν περιεβλήθη μὲν τὴν μεγαλοπρεπῆ πορφύραν, ἣν ἐκαλλιτέχνησεν αὐτῇ ἡ ἐθνοσωτήριος ἀνάστασις τοῦ 1789, ὕψωσε δὲ ἐκ νέου τὴν σημαίαν, ἐφ' ἧς ὁ Λακκανάλ καὶ οἱ ὅμοιοι αὐτοῦ εἶχον ἐπιγράψαι τὰς λέξεις «ἐπιστήμη καὶ πατριωτικὴ αὐταπαρνησίαι ! » Ὡραία, ἔλεγον, ἦτο ἡ αὐγὴ τοῦ 19ου αἰῶνος : Συνέπιπτεν ἀληθῶς νὰ ἦναι τὸ τέρμα τῆς προηγηθείσης μαύρης νυκτός, τὸ τέρμα ἐκεῖνο,